

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quod sacramentorum est dignissimum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Dialogus

Etia significat vnionē xp̄i cum ecclia. quia sicut masculus vnitur femine sic sp̄s xp̄s vnitur sue ecclesie. Etia significat vnionē aie beate cuz deo in eterna beatitudine. sed nullū aliud sacramētum talia fecit. ergo est nobilissimū. Sexto vnū sacramētum dicitur nobilius et dignius rōne p̄tēti vel ratione. p̄missionis patrie celestis. et sic extrema vnctio est nobilissimū. quia releuat infirmitatē mentis et corporis. nā legitur in scriptura q̄ ap̄lī vngebant infirmos sacro oleo et curabātur vndiq̄ etiā corporaliter. Septimo vnū sacramētū dicitur dignius alio q̄tū ad prudētiā ministrī. et sic ordo ē nobilissimū sacramētū. q̄ solū prudētes et sapiētes s̄ ordinādi. ¶ Per hoc ad rōnes p̄ncipales. Ad primā trāseat maior. sed negat minor. Et ad p̄barōem dicitur. licet eucharistia p̄tineat totū xp̄m eēntialiter. tñ nō p̄tinet ip̄m causaliter. q̄ adhuc in alijs sacramētis p̄ infusionem gratie potest causaliter. et sic quodammodo sunt plura vasa formalit̄ gratie susceptiua. ideo etiam plura erūt sacramēta. ¶ Ad sc̄dam dicitur. q̄ effectus sacramētorū tripl̄ capisuntur. Vno modo generalissime. et sic s̄ tñ duo. sc̄z delere culpā et delere p̄nā. Secūdo capiuntur in esse subalterno. et sic sunt septem. Tercio capiuntur in esse specialissimo. et sic s̄ multiplices. Et hec est distinctio sancti Th̄o. sup̄ quartū sententiā. Et p̄ hoc r̄ndetur ad rōem. q̄ si maior intelligatur de effectibz primo modo tunc p̄ceditur minor. Si aut̄ intelligat̄ de effectibz sc̄do modo. tunc p̄cedit maior et negat minor. Si aut̄ tercio modo sic totū ē falsum. ¶ Ad terciā rōem dicitur. q̄ licet misse orōnes et elemosyne deleat nostra p̄cā rōne meriti et humilitatis. tñ cū nō sint alicuius gratie collatiue tunc nō erūt sacramēta. Sed diceret q̄s. tunc humilitas et deuotio essent etiā sacramēta. R̄ndetur q̄ nō. q̄ nō sunt visibiles forme. et sic non p̄uenit eis definitio sacramēti. Et tñ de prima questione

Queritur secundo Utrū ius canonicū a lege et ab euāgelio et a sanctis patribz institutū sit hic subiectū. ¶ Et arguit p̄mo q̄ nō. q̄ illud qd̄ subiectur in decretis h̄ nō est subiectū huius sc̄ie. s̄ ius canonicū est h̄mōi. igit̄ r̄. Maior p̄z. q̄ distincte sc̄ie requirunt distincta subiecta. vt p̄z. iij. de aia. S̄z minor p̄z in decretalibz. ¶ Sc̄do. illud qd̄ nō predicat̄ de omnibz in aliquo libro p̄tenti h̄ nō est subiectū huius libri. sed ius canonicū nō p̄dicat̄ de oibz p̄tenti in isto libro. ergo nō est hic subiectum. Maior ē de se nota. Minor at̄ p̄batur. quia hic tractat̄ de vsuris furtis et rapinis. de quibz ius canonicū nō predicat̄. ¶ Tercio arguit̄. subiectum alicuius libri est eternum. s̄ ius canonicū nō est eternū. q̄ nō est subiectū. Maior de clara p̄mo posterior. Sed minor p̄bat̄. q̄ iura canonica p̄ Romanos p̄tētes sunt instituta. sed tales nō fuerūt ab eterno. igitur r̄. ¶ Pro euidētia questionis ē notandū. q̄ duplex est subiectū q̄tū h̄ sufficit. sc̄z subiectū p̄dicatōis. et est qd̄ p̄dicatur de oibz p̄sideratis in aliq̄ scientia. Aliud est subiectū attributōis. et est illud ad qd̄ oia p̄siderata in illa scientia habent attributōem. ¶ Istis notatis sit hec p̄clusio. Ius canonicū nō est hic subiectū p̄dicatōis. q̄ si sic sequeret̄ q̄ officii misse rapina et furtū nō essent de esse libri. Losequēs est falsum. p̄batur tñ p̄tētia. q̄ ius canonicū non potest vere et affirmatiue de p̄dictis predicari. vt patet de se

¶ Secūda conclusio ē. ius canonicū ē hīc subiectū attributōis. Probat. illud ad qd ordīnant z cui oīa attribuunt pncipalr in aliq libro tradita. hoc est subiectū attributōis. s; ius canonicū est hīc mōt. g. r. Maior nota ē de se. Minor pbat sic. q; in hoc libro p̄siderant qdā regule in iure. q; ius canonicū ē: a canon in greco qd ē regula in latino. eo q; dant hīc nobis regule de vita clerici. z qd sit faciendū de rapina z furto. ¶ Per hoc ad rōes Ad p̄mā p̄cedit maior. s; minor ē falsa. q; ius canonicū h̄ p̄siderat p̄ modū introductōis z sub p̄p̄dio. in decretis z decretalib; p̄siderat adequate. Ad scđam p̄ solutio ex distinctōe. Ad terciā p̄cedit maior. z negat minor Ad p̄batōem d; q; ius canonicū p̄siderat duplt. Uno q; ad se z q; ad magistrōs iusticiā statuētēs. Alio p̄siderat q; ad veritatē in euāgelio exp̄flāz tunc d; q; p̄mo mō depēdet a papa. z sic nō ē eternū. Scđo aut mō est hīc subiectū. z etiā taliter ē eternū. Et hec de questione z alijs q; p̄us p̄posita fuerūt circa declaratōem thēmatīs huius libri mō sufficiant.

.i. p̄us l̄ter s̄c̄ p̄fayca illius m̄gr̄
Ummula de summa raymūdi
 .i. venit s; summula
 prodijt ista.
 .i. nō ex ḡui seu difficili .i. facili
 Non ex subtili. sed vili
 .i. p̄ponū s̄c̄ scripta
 scribimus ista
 tenore .i. valet s̄c̄ summula effcis
 Eloquio placet hec loq̄s;

.i. ardua volumina.
 quia magna studendi
 .i. intētio s̄c̄ paup̄ib; clericis
Cura sibi non est. modus is valet ergo loquendi
 .i. multa diligētēs .i. nō volum? s̄c̄ p̄ntem
Inter doctores hunc nolumus ire libellum
 iuuentib; .i. obrulis s̄c̄ lib; p̄posuimus.
Parius et rudibus quem tradimus esse legendum
 s̄c̄ studētēs s̄c̄ litello
Inuenient in eo quid quod iuuat utilitatis
 .i. in p̄mo tractatu post h̄ s; de his q;
 s̄c̄ septē hui? summula p̄tinent ad missas
De sacramentis primo tractatur. et inde
 et de eius effectu talis factō talis p̄ctō
Hic de baptismo. de coniugio. symonia